

Journalist Nina Bro,
ninabro@gmail.com

FOTOS
Kirsten Simonsen

Unge læger i frygt for fremtiden

Det er blevet svært af få job som læge, især for de unge læger. Hos Yngre Læger mener man, regionerne sparer på introstillingerne, og at det er en af forklaringerne.

Unge læger er under hårdt pres, fordi det er blevet svært at få et job. De seneste år er lægestillinger blevet nedlagt, samtidig med at der på jobmarkedet er kommet nye, større årgange, som er ude i et regulært kapløb med tiden. De nye læger er underlagt regeringens regel om, at der ikke må gå mere end fire år, fra man begynder i den kliniske basisuddannelse, til man tager fat på sin hoveduddannelsesstilling. De unge læger har ingen tid at spille, og resultatet er kamp til stregen om hver eneste stilling. Endnu har ingen overskredet fireårsreglen, men om få måneder vil de første stå i situationen, og en hel generation af læger er på grænsen til panik ved tanken om at forpasse chancen for at blive speciallæge.

»Når vi er ude på afdelingerne, oplever vi, at læger har meget svært ved at finde job. Også speciallæger. Vi har helt klart en følelse af, at der er mangel på uddannelsespladser, og det stresser vi rigtig meget over. Vi har kun fire år til at dygtiggøre os i, og vi er i konkurrence med læger, der har været ude at samle erfaring i flere år. Det er ikke en særlig fed situation at stå i«, fortæller Martine Aabye, som netop er blevet færdig med studierne og har fået sin autorisation.

VÆLGER AT SKRIVE PH.D.

Martine Aabye betragter alligevel sig selv

” Når vi er ude på afdelingerne, oplever vi, at læger har meget svært ved at finde job. Også speciallæger.

MARTINE AABYE

som heldig. Hun har nemlig fået en ph.d.-stilling, allerede inden hun har været ude i den kliniske basisuddannelse. Noget, der kunne lade sig gøre, fordi hun har ignoreret alle politiske opfordringer om at skynde sig, og har strakt sit studie tre et halvt år længere end den normerede tid for at forske og samle erfaring undervejs.

»Jeg har forsket rigtig meget og gjort det, fordi jeg elsker det, men der er heller ikke nogen tvivl om, at forskning også er vejen til de populære specialer. I mange specialer er det umuligt at få en hoveduddannelsesstilling, hvis man ikke har en ph.d.«, siger Martine Aabye.

Derfor er forskning også en af de veje,

som mange forsøger sig med. Ph.d.-kontoret på Panum har de sidste to år oplevet en fordobling af antallet af studerende, der ønsker at skrive ph.d.

Blandt årsagerne, til at der er kommet kamp om stillingerne, er også, at mange studerende byder ind på vikariatene. De omgår fireårsreglen ved at søge orlov og strække studietiden, inden de starter i den kliniske basisuddannelse for at forske eller tage en vikarstilling på en afdeling. Det giver erfaring og skaber værdifulde kontakter, til når uret begynder at tikke. Det er den taktik, Martine Aabye har valgt:

»Jeg har kvalificeret mig til en ph.d.-stilling ved at give mig god tid. Jeg har ikke hørt efter det, vi som studerende blev anbefalet, og det har vist sig at være en god beslutning. Jeg har medstuderende, som er gået direkte gennem studiet og til klinisk basisuddannelse, og de har det svært nu, fordi de intet har på cv'et. De har nu tre år til at skabe et cv på et presset jobmarked«, fortæller hun.

KVINDER DER FORSKER

En anden tendens er, at flere kvindelige studerende vælger at forske, mens de er på barsel. Det gælder blandt andet Catrin Grundsten, studerende på 11. semester, som netop er gået på barsel og planlægger at udnytte tiden under barslen til at fær-

” Regionerne sparer stillingerne væk, og de trækker tiden, før de genansætter, i op til et halvt år.

LISBETH LINTZ, FORMAND FOR YNGRE LÆGER

diggøre en artikel om genoptræning af hjertepatienter.

»Jeg er rigtig glad for emnet og føler mig meget motiveret til at skrive nu. Så jeg tror nok, at det skal gå. På denne måde holder jeg mig også i gang med faget, så det ikke bliver svært at komme tilbage efter barslen«, siger hun og tilføjer: »For mig er det en chance for at få et indblik i, hvad det vil sige at forske. Man hører jo, at vi skal ud og konkurrere med folk, der har flere års erfaring og måske har skrevet ph.d., så jeg tænker selvfølgelig over, hvordan jeg bruger min tid under studiet«.

Martine Aabye har sammen med en gruppe medstuderende dannet Panums Ungdomsforskerforening – PUFF. De mente, at universitetet på det tidspunkt var for sløvt til at rådgive om muligheden for prægraduat forskning. Det slog ikke til, i en tid hvor netop

” Man må jo bruge de forbindelser, man har, og lære at slå sig til tåls med det, man kan få.

MAIJA HAASTRUP

forskning og er i gang med at forbedre forholdene for de studerende, fortæller Martine Aabye.

SLOG TIL DA INTROSTILLING BØD SIG

Maija Haastrup hører til det første hold af basislæger, som er underlagt fireårsreglen. Hun har ikke skrevet ph.d., men også hun mener, at det er et forskningsprojekt i studietiden, der har banet vejen for, at hun netop er blevet ansat i en hoveduddannelsesstilling.

»Jeg deltog i et forskningsprojekt på Allergicenteret på Odense Universitets-hospitals hudafdeling under min studietid, og det var overlægen fra det projekt, der foreslog, at jeg skulle søge en introstilling hos dem, da den tid kom«, fortæller Maija Haastrup.

Maija kunne godt lide dermatologien, men var også meget interesseret i specialet Klinisk Genetik. Alligevel slog hun til, da muligheden for en introstilling bød sig.

»Min erfaring er, at det er vanskeligt at konkurrere på lige vilkår, hvis man interesserer sig for de små specialer. Jeg interesserer mig for klinisk genetik, men har ikke været i nærheden af en introstilling, fordi jeg mangler den erfaring, de efter-spørger. Og jeg havde ikke tid til at samle erfaring nok, for så ville jeg blive ramt af fireårsreglen. Så jeg opgav genetikken og gik efter det, der var muligt«, siger Maija Haastrup.

Maija Haastrup er langtfra ked af at blive speciallæge i dermatologi, men følelsen af, at hun ikke har haft noget valg, ærgrer hende.

»Dermatologi er ikke en nødløsning, men jeg har virkelig kæmpet med fravalget af de andre fag. Jeg skal nok blive glad

for mit fag, men jeg har ikke haft mulighed for at afprøve nogen af de andre områder, som jeg også er interesseret i. Tidligere havde man mulighed for at skifte speciale undervejs, men det kan man ikke længere. Så man skal sørme være sikker på at vælge noget, man har lyst til at lave de næste fyrre år, ikke?« siger hun.

FOR FÅ INTROSTILLINGER

I Yngre Læger følger man situation på jobmarkedet nøje. Her mener formand Lisbeth Lintz, at problemet skyldes, at regionerne ikke leverer det antal introstillinger, som de er forpligtet til. Sundhedsministeriet og regionerne har sat et mål om 1.429 introstillinger på landsplan i 2011. Hvor mange der reelt er slået op vides ikke, for der findes ikke nogen fyldestgørende opgørelse over stillingerne, blandt andet fordi hospitalerne ikke rapporterer de opslåede stillinger til Sundhedsstyrelsen. Men i Yngre Læger er man overbevist om, at regionerne ikke leverer varen.

»Regionerne sparer stillingerne væk, og de trækker tiden, før de genansætter, i op til et halvt år. På landsplan giver det mange spildte uddannelsesår, og vi risikerer faktisk, at kombinationen af for få introstillinger, for mange uklassificerede stillinger og pres fra fireårsreglen kan resultere i, at vi ikke får uddannet de speciallæger, som vi stadig mangler på landsplan«, siger Lisbeth Lintz.

Hun nikkede genkendende til en følelse af frygt for fremtiden blandt de unge læger.

»Lægerne skal generelt søge rigtig mange stillinger for at få et job. Sidste år gennemførte blandt andre Region Hovedstaden store besparelser, hvilket betød, at man skar voldsomt i de uklassi-

forskning er blevet afgørende for, om man kan få den stilling, man drømmer om, mente de unge forskere. PUFF holder derfor møder hver måned, hvor studerende for eksempel kan høre, hvordan man søger forskningsmidler og finder en vejleder. De unge forskere bag PUFF har det dog noget ambivalent med at opfordre studerende til at forske for at få en speciallægeuddannelse.

»Det virker forkert, for vi elsker at forske og synes, at man skal være motiveret af lyst. Men desværre er virkeligheden, at folk bliver nødt til at forske ved siden af studiet, for at få den karriere, de ønsker. Og når det er sådan, så skal studiet også tilbyde den hjælp, man har brug for«, siger hun.

Det sidste år har Københavns Universitet da også øget fokus på prægraduat

” Nu får vi rigtig mange uopfordrede ansøgninger, og til de opslåede stillinger får vi langt mere motiverede ansøgninger.

LARS BO WEYWADT, LEDENDE OVERLÆGE, MEDICINSK AFDELING, GLOSTRUP HOSPITAL

ficerede stillinger, uden at opslaget af in-trostillinger blev øget tilsvarende. Det har selvfølgelig også medvirket til frygt for at stå uden job blandt de yngre læger, som er presset af fireårsreglen«, siger formand for Yngre Læger Lisbeth Lintz.

AFDELINGERNE KAN VÆLGE DE BEDSTE

Der er dog fordele forbundet med, at jobmarkedet er vendt. Set fra arbejdsgivernes side er den voldsomme stigning i antallet af ansøgere positiv. For få år siden havde mange afdelinger endda meget svært ved at få fat i yngre læger til de ledige stillinger. Jobmarkedet var på jobsøgenes side, og flere ledende overlæger fortæller, at man på det tidspunkt ofte kunne være nødsaget til at ansætte en ukvalificeret ansøger, fordi der ikke var andre. Ofte kom

helt nyuddannede læger med urimelige krav til ansættelsen, som man var nødt til at efterkomme, for at få stillingerne besat. Den nye situation betyder, at afdelingerne kan vælge de bedst kvalificerede, og det kommer patienterne til gode, siger de ledende overlæger.

»Nu får vi rigtig mange uopfordrede ansøgninger, og til de opslåede stillinger får vi langt mere motiverede ansøgnin-ger. For et par år siden kunne vi ikke regne med, at vi havde ansat en læge, bare fordi vi havde aftalt det. Ofte smuttede de dagen efter, hvis de fik et bedre tilbud. Det var dybt utilfredsstillende. I dag har vi et større udvalg at vælge imellem, og det er til fordel for patienterne«, siger Lars Bo Weywadt, ledende overlæge på Medicinsk Afdeling på Glostrup Hospital.

Ledende overlæge på Kardiologisk Afdeling S på Herlev Hospital Knud Skagen har samme oplevelse:

»Der var en periode, hvor de helt nye læger havde en urealistisk forventning til deres første job. Det var forståeligt, at de unge læger ville have mest muligt ud af deres job, men der er kommet en bedre balance mellem det, de kan tilbyde, og det de kræver, og det er til det bedre for vores afdeling. Jeg mener egentlig, at den vending, der er sket er ganske sund«, siger han.

På Hvidovre Hospital medgiver vicedirektør Torben Mogensen, at den øgede konkurrence giver afdelingerne et større udvalg af kvalificerede medarbejdere. Alligevel mener han, at fireårsreglen skader mere end den gavner. Han mener, at fireårsreglen fjerner fokus fra det væsentlige, nemlig det at blive bedre og fordybe sig.

»Reglen får de unge til at fokusere på én ting, nemlig at nå det, og det er ikke hensigtsmæssigt i en akademisk verden«, siger Torben Mogensen.

Majja Haastrup har nået det. Hun har taget den lige vej og har fået en hoveduddannelsesstilling i et fag, hun kan lide. Og som hun siger:

»Man må jo bruge de forbindelser, man har, og lære at slå sig til tåls med det, man kan få«. •